

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
The Factors Affecting an Implementation of Internal Quality Assurance in the
Schools of Educational Opportunity Expansion School under the Nakhon Sawan
Primary Educational Service Area Office 3

สุทัตตา สติตพงษ์¹, ทีปปิพัฒน์ สันตะวัน², ศุภชัย ทวี³
Suthatta Satitpongsa¹, Teeppipat Santawan², Supachai Tawee³
Corresponding Author E-mail: Suthatta.lan@nsru.ac.th

Received: 2024-01-07; Revised: 2024-02-07; Accepted: 2024-02-07

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่, และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีค่าความตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความเที่ยงระหว่าง 0.96 - 0.99 และแบบสอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าความตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก 4) ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร (X_4) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านโครงสร้างองค์การ (X_2) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 69 ดังสมการพยากรณ์ ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y' = 0.90 + 0.37(X_4) + 0.17(X_1) + 0.11(X_3) + 0.14(X_2)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z' = 0.49(Z_4) + 0.27(Z_1) + 0.14(Z_3) + 0.16(Z_2)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, การประกันคุณภาพภายใน, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of factors affecting the implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance 2) study the level of implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance 3) study the relationship between factors affecting the implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance and 4) create the predicting equations of the implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance. The sample consisted of administrators and teachers 226 obtained by using Krejcie, & Morgan formula and simple random sampling by lottery method. The research instruments were the questionnaires regarding to the factors on the operation of internal quality assurance with the validity between 0.67-1.00 and the reliability between 0.96 - 0.99 and a questionnaire regarding to the operation level of internal quality assurance with the validity between 0.67- 1.00 and the reliability of 0.98. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The results of the research were found that:

1) The factors affecting the implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance of in overall were at a high. 2) The level of the implementation of internal quality assurance of in overall was at a high. 3) The relationship between the factors affecting the implementation of internal quality assurance were the positive relationship. 4) The factors in the aspect of the personnel characteristics (X_4), the leadership (X_1), the communication(X_3) and the organizational structure(X_2) were affected the implementation of internal quality assurance with statistically significance at .05 level. The predicted factors those affected the implementation of internal quality assurance in the schools of internal quality assurance was 69 % accurate. Furthermore, the predicting equation were shown as;

$$\text{Predictor Equation of the raw score } Y' = 0.90 + 0.37(X_4) + 0.17(X_1) + 0.11(X_3) + 0.14(X_2)$$

$$\text{Predictor Equation of the standard score } Z' = 0.49(Z_4) + 0.27(Z_1) + 0.14(Z_3) + 0.16(Z_2)$$

Keywords: Factors Affecting, The Internal Quality Assurance, Educational Opportunity Expansion School

บทนำ

ในการปฏิรูปการศึกษานั้นมุ่งพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ จึงมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ว่าต้องกำหนดมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับ สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ทำให้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 51)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายรวมทั้งมาตรฐาน กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานปกติของสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้วดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควบคู่ไปกับการติดตามตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานระหว่างปฏิบัติและประเมินคุณภาพเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับใช้ผลการประเมินเป็นฐานการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในวงจรการพัฒนาให้คุณภาพสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563: 3 - 5)

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน (จรินทร์ แจ่มสว่าง, 2563: 45 - 52)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 41 โรงเรียนพบว่าปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานจึงเกิดปัญหาด้านความพร้อมของบุคลากรในสถานศึกษา ที่ยังไม่เข้าใจชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานที่เป็นปกติ จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงานในสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการนิเทศติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพในระดับน้อย อีกทั้งสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาส่งผลทำให้ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น การรายงานคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาไม่ได้วิเคราะห์ตามมาตรฐานและสาเหตุของปัญหา และคุณภาพการศึกษาที่ได้จากการประเมินผลและการเขียนรายงาน ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2566: 20 - 24)

จากความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อค้นพบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางให้โรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผน เพื่อพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายเป็นรูปธรรมและนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารโรงเรียนเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดูแลรับผิดชอบบริหารจัดการ ให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด มีนักการศึกษา นักบริหารและนักวิชาการได้กล่าวถึง ความหมาย ความสำคัญ กระบวนการบริหาร และขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

วลินดา รสชา (2563: 17) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานให้สำเร็จโดยต้องอาศัยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การบริหารกิจกรรมทุกชนิด และดำเนินการทุกอย่างของผู้บริหารโรงเรียน ครู และประชาชนทุกคนในสังคมนั้น ได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปพัฒนาชีวิต และสามารถอยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพของตน

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

อชิรญาณ์ คชาบาล (2561: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารหรือการกำหนดขั้นตอนกระบวนการที่จัดการกับการดำเนินการทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีกลุ่มบุคคลรับผิดชอบในแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน มีการกำหนดกรอบการทำงาน วิเคราะห์ปัญหา แนวทางแก้ไขเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. กระบวนการบริหารสถานศึกษา

เกวลี เกรรัมย์ (2561: 25-26) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การลำดับขั้นตอนการดำเนินงานโดยอาศัย การวางแผน การจัดโครงสร้างขององค์การ การจัดหาบุคคลที่มีคุณภาพ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และการวางแผนทางการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องกันและรายงานผลการดำเนินการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา

ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์ (2560: 24 - 31) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาว่า การบริหารงานของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) งานบริหารทั่วไป

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินการ โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษา

1. ความหมายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สาธิต ทรัพย์รุ่งทอง (2563: 102) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ และการดำเนินการตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ตามเกณฑ์คุณภาพโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2. หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อัญรัตน์ ศรีคง (2558: 34) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การบริหารจัดการคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐาน ข้อเท็จจริง

สามารถตรวจสอบได้ โดยเกิดจากความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2563: 3 - 5) กล่าวว่า องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียน มีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมิน เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

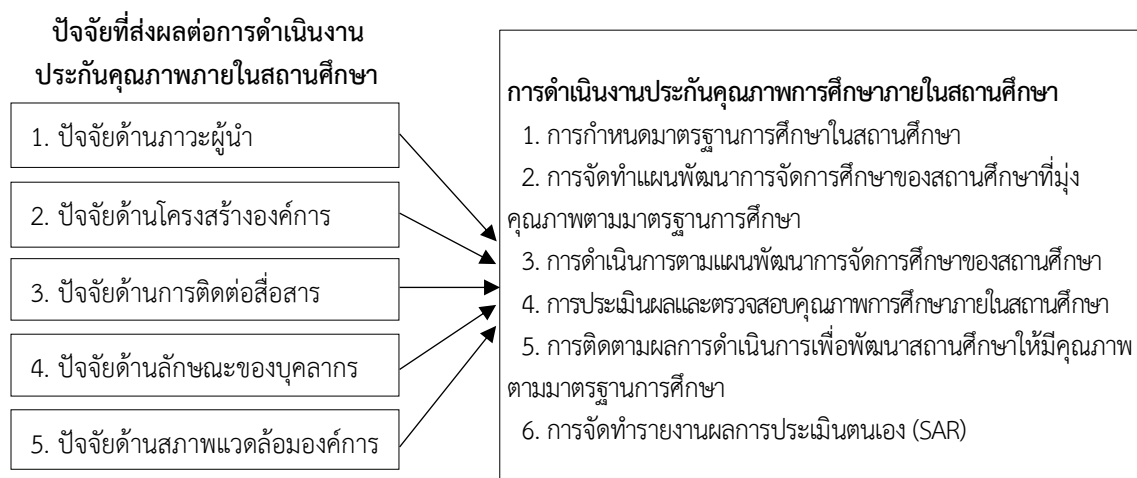
การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นนวัตกรรมที่ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ในที่นี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 3) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร และ 5) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

จากแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2563: 17) ประกอบด้วย

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 547 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน และครู จำนวน 503 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 226 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และครู จำนวน 208 คน ที่ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่, และมอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษาในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 3) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร และ 5) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตาม ลำดับขั้นตอนคั้งนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยศึกษาใน 5 ปัจจัย คั้งนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 3) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร และ 5) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ

2. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งได้กล่าวถึงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 6 ขั้นตอน คั้งนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

3. ศึกษาหลักการเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคการสร้างข้อคำถามแบบสอบถาม

4. กำหนดกรอบแนวคิดของข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปร จำนวน 112 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 50 ข้อ และแบบสอบถามตอนที่ 3 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 62 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข จำนวน 112 ข้อ จากนั้นจึงเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา

6. ประเมินความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของคำถามแต่ละข้อโดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าคุณคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ โดยนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 128 - 129)

7. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งข้อคำถามเดิมมี 112 ข้อ เมื่อผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น มีข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์จำนวน 112 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนอุดมพัฒนา โรงเรียนบ้านหนองไผ่ โรงเรียนบ้านคลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในระหว่าง วันที่ 28 สิงหาคม 2566 ถึง 1 กันยายน 2566

9. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.96 - 0.99 และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98

10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับความเห็นชอบและนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำจากคณะครุศาสตร์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในระหว่างวันที่ 18 - 25 กันยายน 2566

2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์ และทาง google form โดยได้รับกลับคืนครบทั้ง 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.2 หาค่าความเที่ยงแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (%)

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

3.2 วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านภาวะผู้นำ	4.32	0.58	มาก	1
2	ด้านโครงสร้างองค์การ	4.28	0.43	มาก	2
3	ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.24	0.46	มาก	4
4	ด้านลักษณะของบุคลากร	4.27	0.47	มาก	3
5	ด้านสภาพแวดล้อมองค์การ	4.15	0.45	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.25	0.32	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.45)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา	4.23	0.46	มาก	6
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.26	0.42	มาก	5
3	การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.31	0.34	มาก	2
4	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.29	0.50	มาก	3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
5	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.27	0.49	มาก	4
6	การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	4.33	0.45	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.28	0.36	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.46)

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₀
X ₁	1.00					
X ₂	0.84**	1.00				
X ₃	0.50**	0.49**	1.00			
X ₄	0.65**	0.76**	0.64**	1.00		
X ₅	0.58**	0.58**	0.76**	0.76**	1.00	
Y ₀	0.63**	0.63**	0.70**	0.76**	0.73**	1.00

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.63 – 0.76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ลักษณะของบุคลากร ($r_{xy} = 0.76$) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือ ภาวะผู้นำ ($r_{xy} = 0.63$) และโครงสร้างองค์การ ($r_{xy} = 0.63$)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ที่ใช้ในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	Std. E.	a	b	Beta	t
X ₄	0.83	0.61	0.61	0.23	0.90	0.37	0.49	8.71*
X ₁		0.66	0.66	0.21		0.17	0.27	5.58*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	Std. E.	a	b	Beta	t
X ₃		0.68	0.68	0.21		0.11	0.14	3.78*
X ₂		0.70	0.69	0.20		0.14	0.16	3.45*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร (X₄) ด้านภาวะผู้นำ (X₁) ด้านการติดต่อสื่อสาร (X₃) และด้านโครงสร้างองค์การ (X₂) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 69 ดังสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.90 + 0.37(X_4) + 0.17(X_1) + 0.11(X_3) + 0.14(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.49(Z_4) + 0.27(Z_1) + 0.14(Z_3) + 0.16(Z_2)$$

อภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทั้งหมด 5 ปัจจัย โดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือภาวะผู้นำ รองลงมาคือ โครงสร้างองค์การ ลักษณะของบุคลากร การติดต่อสื่อสาร และสภาพแวดล้อมองค์การ ตามลำดับ โดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารทุกระดับในการบริหาร ผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร การเป็นผู้มีศิลปะในการบริหารงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ โดยอาศัยทักษะ หลักเหตุผลและศิลปะของการใช้อิทธิพล เพื่อจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้นำต้องมีความสามารถในการชี้แนะแนวทาง และหาวิธีเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โครงสร้างองค์การหรือโครงสร้างสถานศึกษามีความสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาซึ่งจะเกี่ยวข้องกับสายงานบังคับบัญชา การจัดโครงสร้างที่ชัดเจนให้อำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารงานนั้นเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีการกำหนดบทบาทและแบ่งหน้าที่ชัดเจน มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างเป็นระบบ และจัดกระบวนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในองค์การในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธัญพร ยมนันต์ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การที่สถานศึกษาที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย ผูกพันต่อองค์การ ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ รักรองค์การ มีความเสียสละ

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน จะทำให้การดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นผลดีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธัญพร ยมนันต์ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า บทบาทผู้บริหารในการติดต่อสื่อสารนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร มีการใช้เทคนิคและช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ซึ่งการกระทำของผู้บริหารต้องสอดคล้องกับคำพูดที่ได้สื่อสารไป รวมทั้งมีการสนทนาเพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะของข้อมูลข่าวสารต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน ต่อเนื่องและทันเหตุการณ์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องสอดคล้องตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษาใช้หลักการมีส่วนร่วมของครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมองค์การจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินงานในองค์การ เพราะจะมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่ในองค์การนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกมาไม่ว่าจะเป็นเชิงบวกหรือ เชิงลบ ขึ้นอยู่กับบรรยากาศที่บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติงาน การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิธาวัลย์ กระเชื่อมรัมย์ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รองลงมาคือ การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษาตามลำดับ โดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นภารกิจตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการหลังจากจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปีการศึกษา เพื่อสะท้อนภาพความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาภายใต้บริบทของสถานศึกษา โดยสารสนเทศในรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษานั้นเป็นผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุพาพัฒน์ เหมลา (2559) ศึกษาเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.2 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น สถานศึกษาต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีกรมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ว่าบรรลุเป้าหมายระดับใด โดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงษ์พันธ์ แซ่แต้ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.3 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นระบบและกลไก ในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุพาพัฒน์ เหมลา (2559) ศึกษาเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.4 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษานั้นต้องมีการดำเนินการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ครอบคลุม โครงสร้างการบริหารงานบุคลากร ของสถานศึกษาและนักเรียน ร่วมรับผิดชอบเป็นไปตามระเบียบกฎหมายและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา มีการดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์และเป็นไปตามปฏิทินที่กำหนด ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.5 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3 - 5 ปี โดยสถานศึกษา สามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของ ปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับ พร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอื้องฟ้า บัวชุม (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.6 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธัญพร ยมนันต์ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ มีการอบรมพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา จึงทำให้ปัจจัยที่ส่งผลกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทั้ง 5 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โชคชัย พรหมมาก (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. สมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.83 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 69 และสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในรูปแบบคะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y' = 0.90 + 0.37(X_4) + 0.17(X_1) + 0.11(X_3) + 0.14(X_2)$$
 ซึ่งปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่บุคลากรมีความผูกพันหรือสนใจอย่างจริงจังต่อเป้าหมายค่านิยม และวัตถุประสงค์ขององค์การ เต็มใจที่จะทุ่มเทพลังในการทำงานเพื่อองค์การได้บรรลุเป้าหมาย และเกิดความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการ หรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย ผูกพันต่อองค์การ ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ รับผิดชอบต่อองค์การ มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนมีความสำคัญอย่างมาก และส่งผลให้การดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นผลดีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จักรพงษ์ แก้วตรี (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จังหวัดบึงกาฬ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการส่งเสริมปัจจัยทุกปัจจัยเพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและหลักเหตุผลในการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

2.2 ศึกษาแนวทางการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมนครสวรรค์ เขต 3

2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กร และประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมนครสวรรค์ เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เกวลี เกร็มย์. (2561). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จักรพงษ์ แก้วตรี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จังหวัดบึงกาฬ. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชคชัย พรหมมาก. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ธัญพร ยมนัดถ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ธัญรัตน์ ศรีคง. (2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์. (2560). แนวคิดสู่การปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิราวัลย์ กระเชื่อมรัมย์. (2558). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- พงษ์พันธ์ แซ่แต้. (2560). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุพาพัฒน์ เหมลา. (2559). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รจรินทร์ แจ็งสว่าง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงาน สถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 3(3): 44 - 54.
- วลินดา รสชา. (2563). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาควมรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2563). การประกันคุณภาพทางการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). การวิจัยทางการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (2566). รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา ประจำปี 2565. นครสวรรค์: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.

- อชิรญาณ์ คชาบาล. (2561). การศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
เอื้องฟ้า บัวชุม. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.